

UPPSALA
UNIVERSITET

Undervisningsplan

Uppsala universitet
Juridiska institutionen
Terminskurs 1
VT 2023

Innehåll

1. Välkommen till juristprogrammet! Några råd på vägen.	4
2. Överblick över studieinformationen.....	4
2.1. Schema.....	4
2.2 Seminariematerial	5
3. Lärlarlag och kursadministration.....	5
3.1 Kurslärare	5
3.2 Kursledning	5
4. Studietid	5
5. Lärandemål och förväntade studieresultat.....	5
6. Undervisning – pedagogiskt upplägg	6
6.1 Studentansvar v. lärarens roll	6
6.2 Kurslitteratur och lagtext	6
6.3 Basgruppen – centrum i inlärningsprocessen	6
6.4 Seminarier	7
6.5 Föreläsningar.....	8
6.6 Biblioteksundervisning	8
6.7 PM-skrivande	8
6.8 Muntlig framställning.....	9
6.9 T1-podden: Juridik i örat	9
7. Lika villkorsarbete på Juridiska institutionen	10
7.1 En kvalitetsfråga och en rättighetsfråga	10
7.2 Studenter med funktionsvariationer – riktat pedagogiskt stöd.....	10
7.3 Studiesocialt stöd – vid studieproblem eller psykisk ohälsa	10
7.4 Kränkningar och trakasserier	11
8. Obligatorisk undervisning/närvarokrav.....	12
9. Dispensansökan.....	13
10. Examination	14
10.1Examinationskrav.....	14
10.2Examinationskriterier m.m.	14
10.3Tentamensform och tillåtet material vid tentamen.....	14
10.4Omtentamen.....	15
11. Ändring av betygsbeslut.....	15
11.1 Allmänna frågor	15

11.2	<i>Omprövning av betygsbeslut</i>	16
11.3	<i>Rättelse av betygsbeslut</i>	16
11.4	<i>Om överklagande och motivering</i>	16
12.	Utvärdering, kursråd.....	16
Bilaga 1	– Målen för Terminskurs 1	18
Bilaga 2	– Förväntade studieresultat och betygskriterier.....	20
Bilaga 3	– Litteratur	24

1. Välkommen till juristprogrammet! Några råd på vägen.

Juristprogrammets första termin (T1) ägnas åt grundläggande och fundamentala juridiska frågor. Ni kommer bl.a. att lära er mer om Sveriges grundlagar, internationellt och nationellt skydd av mänskliga rättigheter samt konstitutionell EU-rätt. Ni kommer varje vecka träna på att lösa juridiska problem och att argumentera rättsligt med stöd av rättskällor – dvs. övning i juridisk metod – och ni kommer när terminen är slut att ha lärt er fantastiskt mycket nytt.

Den här utbildningen samlar en stor grupp ambitiösa och högpresterande studenter. Ni ska under flera år läsa ett ämne som av många upplevs utmanande. Dessutom får ni graderade betyg. Ryktena bland äldre studenter om hur svårt det kan bli vissa terminer har ingen ände. Av erfarenhet vet vi att denna kombination kan skapa stress och prestationsångest hos många studenter. Vi hoppas dock att vi lärare och ni studenter under den här kursen ska lyckas påminna varandra om att alla är nybörjare i början och att det inte bara är du som ibland känner dig vilsen och/eller osäker på utbildningens förväntningar och krav. Förhoppningsvis går du den här utbildningen för att du vill det och för att du tycker att det ska bli roligt.

Våra bästa råd så här i början är att ni ska låta bli att jämföra er med varandra, ha tålamod med er själva (och andra) och ta en sak i taget. Rätt vad det är har pusselbitarna fallit på plats och du förstår det som du kanske inte riktigt hade greppat innan. Inte sällan händer det i slutet av terminen, när ni tagit er igenom all kurslitteratur, tragglat er igenom alla seminarieuppgifter och diskuterat det som är svårt med studenterna i er basgrupp. Ha tålamod.

Planera er tid så att ni hinner ha roligt. Skaffa vänner. Ta regelbundna pauser. Ägna er åt aktiviteter som ger energi. Vi hoppas att ni ska få många positiva minnen från T1!

2. Överblick över studieinformationen

I den här undervisningsplanen finns information du behöver för att veta hur studierna den första terminen är upplagda och vad som krävs för att klara av dem. Förutom detta dokument och kurslitteratur behövs ytterligare material för att kunna sätta igång med studierna:

2.1. Schema

Schema med uppgifter om tider och lokaler för undervisningen finner du på Studium, <http://www.Studium.uu.se>.

Logga in på Studium med ditt studentkonto. Ditt studentkonto aktiverar du via <http://www.uu.se/student> med den pinkod du fått hemskickad. Innan du fått ditt konto når du kursens schema via <http://www.schema.uu.se>.

Om du inte har fått någon pinkod så kontakta supporten på adress servicedesk@uu.se eller telefon 018–471 44 00.

2.2 Seminariematerial

Seminariematerialet innehåller de uppgifter m.m. som ligger till grund för basgruppernas arbete och som ska redovisas och diskuteras i undervisningen. Till uppgifterna finns också s.k. inläsningsmaterial som består av juridiska texter som kompletterar kurslitteraturen (rättsfall etc.). Seminariematerialet finner du på Studium men inläsningsmaterialet kan du behöva leta reda på själv som en del av förberedelserna inför seminariet.

Allmän information om de juridiska studierna finner du i *Studiehandboken*. Den finns under modulen kursinformation på Studium för Terminskurs 1.

3. Lärarlag och kursadministration

3.1 Kurslärare

Arbetet i seminariegrupperna leds av lärare. Varje seminariegrupp har vanligen en lärare under hela kursen. Lärarnas kontaktuppgifter finns på Studium.

3.2 Kursledning

Patrik Bremdal och Caroline Taube är kursföreståndare på T1.

På Juridicum sköter amanuenser (som är deltidsanställda juriststudenter) många viktiga praktiska uppgifter som rör kurserna. På T1 är Lina Bergström amanuens.

Kursadministratör Agneta Klahr är ansvarig för det administrativa arbetet.

Hela kursledningen nås via t1@jur.uu.se.

4. Studietid

Kursen har en studietid om 20 veckor och tenteras under terminens sista vecka. Under kursen finns vissa undervisningsfria perioder. Dessa ska användas till självstudier.

5. Lärandemål och förväntade studieresultat

Målen för juristprogrammet i sin helhet finns i Utbildningsplanen för Juristprogrammet (JURFAK 2014/80) och återges i Studiehandboken för Juristprogrammet.

På T1 studeras ämnena allmän rättslära, rättsteknik, statsrätt inklusive fri- och rättigheter, komparativ konstitutionell rätt, grundläggande folkrätt och konstitutionell EU-rätt. Kursmålen för Terminskurs 1 (T1) finns tillgängliga på Studium och återges i bilaga 1

Kursens lärandemål har till syfte att konkretisera de inlärningsresultat som ska uppnås med kursen. Målen ska vara så konkreta att de kan styra utformningen av arbetsmaterialet och examinationen. Betygskriterier i förhållande till målen anges i bilaga 2.

6. Undervisning – pedagogiskt upplägg

6.1 Studentansvar v. lärarens roll

Utmärkande för akademiska studier är att de kräver initiativ och ansvar av den studerande själv. Studenten ska söka sig fram i kurslitteraturen och via arbets- och studiematerialet strukturera sina studier. Lyssna gärna på T1-poddens avsnitt om studieteknik. Podden finns där poddar finns, sök efter ”t1podden” eller ”juridik i örat”, samt på jur.uu.se/t1-podden

Undervisningen ska organiseras så att studenterna från första studiedagen tränas i självständigt arbete. Lärarens roll i undervisningssalen är nedtonad. Han eller hon medverkar som ett bollplank och stöd i inlärningsprocessen genom att ställa frågor och kommentera olika moment. Läraren ger också återkoppling på redovisningar etc.

6.2 Kurslitteratur och lagtext

Den litteratur som är kurslitteratur, det vill säga obligatorisk och kursfordran, anges i bilaga 3. Kurslitteraturen måste läsas med eftertanke och urskillning. Det gäller att skaffa sig både en överblick och detaljerad kunskap.

I seminariematerialet anges ytterligare inläsningsmaterial utöver den obligatoriska kurslitteraturen. Detta material förväntas ni läsa och reflektera över då det är en del av det obligatoriska arbetet inför seminarierna.

Lagtexten är alltid av central betydelse vid juridisk problemlösning och det finns knappast något viktigare för en jurist än att *alltid läsa den mycket noga*. Ha till exempel alltid lagtext tillgänglig när du läser kurslitteraturen så att du kan stämma av med relevanta bestämmelser.

6.3 Basgruppen – centrum i inlärningsprocessen

Vid kursstarten delas alla studenter in i arbetsgrupper om 4–6 personer, så kallade *basgrupper*. I dessa samarbetar studenterna fortlöpande med att lösa kursens uppgifter och förstå dess material. Deltagande i basgruppens arbete är obligatoriskt, se avsnitt 8. Efter halva terminen görs en ny basgruppsindelning.

Basgruppsarbetet förutsätter förberedelser. De grundläggande studierna sker alltså enskilt. Varje student måste själv, före mötena i basgruppen, noga läsa in sig på lagtext och kurslitteratur och individuellt arbeta med kursmaterialet. I basgruppen ska alla arbeta med alla uppgifter men också samarbeta genom att i möjlig mån fördela jobbet med att läsa in extra material; rättsfall, förarbeten och rättsvetenskapliga texter. Basgruppen ska inför seminarierna gemensamt förbereda redovisningar och föredragningar. Beroende på hur schemat ser ut brukar basgruppen sammanträda två eller tre gånger i veckan. Detta innebär att du som bor på annat håll måste räkna med att vara i Uppsala de flesta dagarna i veckan, även om det inte är schemalagd undervisning varje dag.

Eftersträva redan från början att arbetet i basgruppen ska vara effektivt och målinriktat. Ha en inledande diskussion där ni kommer överens om arbetsformerna för gruppen. Utse gärna en medlem i gruppen – olika varje gång – till ordförande vid sammanträdet, med särskilt ansvar för att driva arbetet framåt och se till att alla kommer till tals. Ett välorganiserat upplägg är nödvändigt för att kunna läsa och bedöma allt material som kan vara relevant för att lösa seminarieuppgifterna så bra som möjligt. Se till att alla i basgruppen är förberedda och att alla aktivt bidrar till diskussioner och annat arbete. Det innebär inte bara att prata utan också att ge varandra ordet och lyssna. Tanken är att arbetet i basgruppen ska göra varje medlem bättre.

Om samarbetssvårigheter uppstår, kontakta din grupplärare alternativt kursledningen som kan bistå med hjälp. Se vidare avsnittet om universitetets lika villkorsarbete, avsnitt 7.

6.4 Seminarier

Den huvudsakliga undervisningen sker genom seminarier i grupper om cirka 25 studenter. Seminarserien inleds med fem lektioner där läraren har en mer aktiv roll, därefter leds seminarierna av basgrupperna.

Studenter förväntas vara aktiva under seminarierna, t.ex. genom att presentera förslag på lösningar till seminarieuppgifterna, lyssna på andra studenter, komma med inlägg och ställa frågor. Anteckningar får därför endast föras under seminarierna i den mån det kan förenas med kravet på aktivt deltagande. Observera att datorer endast får användas i anteckningssyfte under seminarietiden. Mobiltelefoner får inte användas. Det kan förekomma att läraren under delar av ett seminarium ber studenterna att "stänga locket" på sina datorer för att till fullo kunna delta i diskussionen utan att anteckna eller läsa från skärmen.

Studenter ska samarbeta i basgrupper (se ovan 6.3), men ta *egna* anteckningar inför och från seminarierna. Att bearbeta egna anteckningar är en viktig del av den individuella inlärningsprocessen. Juridik är både kunskap och metod. Juridisk metod måste man *praktisera* för att man ska lära sig den, och man går miste om en viktig del av metodträningen om man använder andras anteckningar.

6.5 Föreläsningar

Föreläsningar förekommer dels som inledande orientering i olika kursavsnitt, dels som fördjupning. Alla våra föreläsare är erfarna jurister, noga utvalda för sitt kunnande och sin pedagogiska förmåga. Även om närvaro vid föreläsningar inte är obligatoriskt rekommenderar vi dem starkt. Schemat är (i möjligaste mån) lagt så att ni först introduceras till ett nytt ämnesområde vid en föreläsning och att ni därefter får arbeta vidare med ämnet under seminarier.

6.6 Biblioteksundervisning

Under kursen förekommer som ett led i arbetet med att lära sig söka efter och använda rättsligt material en *biblioteksföreläsning* och ett *biblioteksseminarium*. Vid dessa ges övningar i användandet av Juridiska bibliotekets resurser, både vad gäller tryckta källor och elektroniska databaser.

I Uppsala universitetsbibliotek ingår utöver det välkända Carolina Rediviva vid Drottninggatans backes krön (Dag Hammarskjölds väg 1), 17 olika bibliotek.

I början av terminen genomförs visningar av Juridiska bibliotekets lokaler (Slottsgränd 3) och tryckta samlingar. På egen hand bör du dessutom bekanta dig med bibliotekets lokaler, dess litteratur- och tidskriftsamlingar samt dess läs- och datorplatser, kopiatorer m.m.

Biblioteksundervisningen är obligatorisk.

6.7 PM-skrivande

En jurists viktigaste arbetsredskap är språket. Träning i skriftlig framställning är därför en mycket viktig del av den juridiska undervisningen. Under T1 handlar det om att bygga upp en förmåga att på ett formellt och korrekt sätt behandla juridiskt material i skrift och att tillägna sig kunskap om hur vi i juridiska framställningar hänvisar till (dokumenterar) vårt källmaterial.

Under terminen arbetar studenten i tre steg med en promemoria (PM 1-3), som i sin slutversion ger poäng att ta med i examinationen. Varje student får ett eget PM-ämne vid kursens start och arbetar med detta ämne under hela terminen; det är alltså ett och samma ämne som behandlas vid tre tillfällen. Tanken är därmed att studenterna, med löpande återkoppling, gradvis ska kunna slussas in i det juridiska skrivandet.

Studenter som inte blir godkända på sin PM 3 måste komplettera denna för att kunna få betyg på kursen. Ytterligare instruktioner samt information om de praktiska detaljerna kring förfarandet ges under terminen.

6.8 Muntlig framställning

Muntliga inslag förekommer som ett naturligt led i studierna under T1 i samband med arbetet i basgrupper och vid seminarierna.

Den muntliga redovisningen på seminarierna ska vara grundligt förberedd. I detta ligger att strukturera materialet, att överväga hur presentationen ska ske, att fördela ordet i basgruppen, det vill säga att kunna lägga fram sitt material på ett så tydligt och pedagogiskt sätt som möjligt. Planering och goda förberedelser är nyckeln till en lyckad föredragning.

Vikten av att ordet fördelas jämt inom basgruppen bör särskilt understrykas. Alla medlemmar i basgruppen förväntas delta i basgruppens samtliga redovisningar och det är i första hand basgruppens uppgift att se till att så sker. Om detta inte fungerar, till exempel genom att samma personer hela tiden framför basgruppens redovisningar, kommer seminarieläraren att tvingas styra dessa så att alla deltar. De muntliga inslagen i kursen ska nämligen ge alla möjlighet att träna sin förmåga, inte bara de som särskilt vill ta på sig denna roll. Är det svårt att få basgruppen att fungera på detta sätt bör ni ta upp saken med er lärare.

6.9 T1-podden: Juridik i örat

T1-podden är ett kompletterande pedagogiskt forum för studentfrågor och information från kursledningen. I podden diskuterar Patrik Bremdal och Moa Kindström Dahlin offentlighetsrättsliga frågeställningar ur flera olika perspektiv och ger rättsliga perspektiv på aktuella händelser som kan kopplas till kursernas innehåll, dvs. statsrätt, konstitutionell EU-rätt och mänskliga rättigheter.

Ett övergripande syfte med podden är att inspirera till det juridiska samtalet och visa att det inte behöver vara dramatiskt att prata om juridik eller att argumentera rättsligt. Ett annat syfte är att ge studenterna en förståelse hur olika rättsliga principer som legalitet, proportionalitet, objektivitet, med mera hänger ihop och hur de kan relateras till de rättsliga frågor som behandlas på kurserna. Podden vill även belysa den offentliga rättens plats i det juridiska systemet genom diskussioner om demokrati, makt och ansvar. Målet är att synliggöra gränser och överlappningar mellan juridiken, politiken och verkligheten.

Podden gästas ofta av intressanta och högaktuella jurister som berättar om sina karriärer och sin syn på juristens roll i samhället.

7. Lika villkorsarbete på Juridiska institutionen

7.1 En kvalitetsfråga och en rättighetsfråga

I *Mål och strategier för Uppsala universitet* (UFV 2018/641) liksom Uppsala universitets *Plan för jämställdhetsintegrering 2020–2022* (UFV 2020/343) framhålls att lika villkor är en rättighetsfråga för individen och en kvalitetsfråga för universitetet. Ett likavillkorsperspektiv ska integreras i alla delar av verksamheten och universitetets studie- och arbetsmiljö ska präglas av öppenhet och respekt. Med lika villkor avses att alla som är verksamma vid eller kommer i kontakt med universitetet har lika rättigheter och möjligheter oavsett juridiskt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder eller social bakgrund.

Vi arbetar på T1 systematiskt med förutsättningarna för att alla ska kunna arbeta och studera hos oss på lika villkor.

7.2 Studenter med funktionsvariationer – riktat pedagogiskt stöd

Om du har en varaktig funktionsnedsättning som blir ett hinder i studierna kan du få s.k. riktat pedagogiskt stöd under din studietid på universitetet, t ex mentor, anteckningsstöd eller talböcker. Detta stöd ansöker du om hos samordnarna på den centrala Studentavdelningen vid Uppsala universitet. Kom ihåg att ansöka om riktat pedagogiskt stöd i god tid. Mer information och kontaktuppgifter hittar du här: www.uu.se/funktionsnedsattning

För att du som har en funktionsnedsättning ska ha möjlighet att tentera på samma villkor som övriga tentander kan du ansöka om anpassad tentamen. Exempel på anpassningar vid tentamen är förlängd skrivtid, skriva i mindre grupp, talsyntes mm. Kontakta juridiska institutionens samordnare för studenter med funktionsnedsättning för mer information: lee.holmstrom@jur.uu.se

7.3 Studiesocialt stöd – vid studieproblem eller psykisk ohälsa

Institutionens studievägledare försöker hjälpa till att lösa enskilda studenters problem där olika omständigheter försvårar studierna. Alla studenter har även möjlighet att boka ett enskilt samtal med en studievägledare angående studiesituationen eller annat med anknytning till studierna. Vägledaren har **tystnadsplikt** om sådant som rör dina personliga förhållanden. Ingen fråga är för liten eller stor för studievägledarna – om du undrar något eller behöver prata med någon, tveka inte att kontakta studievägledningen.

Studievägledningens tider och kontaktuppgifter finns på www.jur.uu.se

Du kan också själv ta kontakt med studenthälsan vid universitetet. Där arbetar psykologer, kuratorer och en läkare, alla specialiserade på studenters livssituation. Studenthälsan anordnar kurser och workshops med fokus på sådant som

många studenter behöver hjälp med. För dig som student är allt gratis: www.uu.se/studenthalsan

Det är också alltid välkommet att tala med din lärare eller kursföreståndare om problem med studierna.

7.4 Kränkningar och trakasserier

Diskrimineringslagens ändamål är att främja lika rättigheter och möjligheter samt motverka diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Lagen omfattar i princip alla samhällsområden, inklusive arbetsliv och utbildningsverksamhet.

Trakasseri är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Med sexuella trakasserier menas ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Varje chef och arbetsledare inom universitetet har en skyldighet att se till att eventuella trakasserier och sexuella trakasserier utreds och åtgärdas.

Enligt universitets riktlinjer för hantering av trakasseriärenden enligt diskrimineringslagen (dnr UFV-PA 2020/2325) kan en student som upplever sig utsatt för trakasserier vända sig till prefekten/motsvarande vid sin institution, någon annan anställd vid institutionen eller till någon av studentkårerna.

Motsvarande som ovan sagts om trakasserier gäller också kränkande särbehandling, varmed avses ”återkommande klandervärda eller negativt präglade handlingar som riktas mot [...] studenter på ett kränkande sätt och som kan leda till att dessa ställs utanför [...] utbildningsplatsens gemenskap”. Det kan exempelvis röra sig om förtal eller olika former av mobbning. Se vidare universitetets riktlinjer för åtgärder mot kränkande särbehandling (UFV 2012/500).

Om du upplever dig trakasserad eller kränkt av annan student eller personal kan du vända dig till din kursföreståndare, lärare, studievägledare, studierektor eller direkt till prefekten. Tillsammans bestämmer ni hur frågan ska hanteras vidare.

En studievägledare som kan kontaktas är exempelvis **Lee Holmström**
018-4712856
lee.holmstrom@jur.uu.se

Studierektor för grund- och avancerad nivå är **Olle Mårsäter**
018-4717993
olle.marsater@jur.uu.se

Prefekt på Juridiska institutionen är **Vladimir Bastidas**
018-4712009
vladimir.bastidas@jur.uu.se

Om du vill tala med någon innan du vänder dig till institutionen går det bra att kontakta **Studieutskottets skyddsombud**. Se mer information på
<https://jf-uppsala.se/utskott/studieutskottet/>

8. Obligatorisk undervisning/närvarokrav

Seminarier och basgruppsarbete är centrala moment under kursen. På seminarierna utvecklas bland annat studenternas förmåga att identifiera juridiska problem och att argumentera med stöd i rättskällorna. Dessutom innehåller seminarierna ett stort mått av muntlig färdighetsträning; förmåga att redovisa muntligt och att svara på följdfrågor. Dessa färdigheter kan inte, eller kan inte fullt ut, examineras genom en skrivning på slutet av kursen.

Under terminskursen gäller därför att alla seminarier, inklusive de inledande lektionerna, handledningstillfällen och basgruppsmöten är obligatoriska. Studenterna förväntas förbereda seminarierna i basgrupper och delta aktivt i övningar och diskussioner. En student som återkommande kommit oförberedd till seminariet eller vid upprepade tillfällen förhållit sig passiv kan inte anses ha uppfyllt närvarokravet och kan antecknas som frånvarande från seminariet. Samma sak gäller den student som ägnar sig åt andra aktiviteter under seminarietiden, t ex att kommunicera via sociala medier på sin dator. Eftersom all undervisning är obligatorisk gäller i princip att den som inte fullgör detta obligatorium inte kan få betyg på kursen.

Observera att även närvaro vid biblioteksseminariet är obligatoriskt.

Vid enstaka sjukdomsfall eller liknande frånvaroskäl (t ex VAB) samt vid dödsfall inom familjen ska gruppläraren underrättas. Gruppläraren kan då medge dispens, dock för högst två undervisningstillfällen.

Om en student har starka skäl till ytterligare frånvaro på grund av de skäl som anges ovan finns möjlighet att söka dispens hos kursledningen som gör en bedömning i varje enskilt fall. Detta ska ske så snart behovet uppkommer. ”Starka skäl” i detta avseende syftar främst på medicinska skäl. Kursföreståndaren kan komma att kräva underlag för åberopade skäl. Observera dock att även om behövligt underlag visats upp kommer en student som av nämnda starka skäl varit frånvarande från fler än fem tillfällen under kursen normalt inte kunna ges godkänt betyg. Detta då studenten inte

kan anses ha fullgjort obligatoriet (närvarokravet). Om en sådan situation uppstår får studenten närvara vid de missade seminarierna vid en senare termin. Observera att de speciella omständigheter som råder under pandemin gör att fler frånvarotillfällen i speciella fall kan medges. I varje ärende görs en individuell bedömning.

Om en student missar obligatoriska undervisningsmoment av andra skäl än de ovan angivna måste dispens sökas hos kursledningen från första frånvarotillfället. Dispensen ska sökas i förväg. Även i dessa fall krävs starka skäl för att dispens ska kunna beviljas. Exempel på situationer som har beviljats dispens är kortare resa som har koppling till studierna på juristprogrammet och resa som bokats innan antagningen till juristprogrammet och som inte kan ombokas. Även i dessa fall måste studenten vara beredd att visa upp underlag för de skäl som åberopas till stöd för dispensansökan. Exempel på skäl som inte medger dispens är semesterresor bokade efter kursstart, arbete eller andra studier.

Beviljad dispens kombineras alltid med en ersättningsuppgift som bestäms av och lämnas in till gruppläraren.

9. Dispensansökan

Dispensansökan måste göras vid varje frånvarotillfälle. Varje frånvarotillfälle från seminarier måste **kompletteras med en skriftlig uppgift**. Denna uppgift får du från din seminarielärare efter förfrågan.

Information om närvarokrav och godkända skäl för att få dispens hittar du ovan.

Om du måste vara frånvarande vid ett seminarium på grund av sjukdom söker du i första hand dispens hos din seminarielärare. Läraren har dock endast rätt att bevilja dispens vid sjukdomsfall och vid maximalt två tillfällen. Är frånvaroskälet något annat än sjukdom ska kursledningen kontaktas via T1@jur.uu.se, även från första frånvarotillfället.

Från och med frånvarotillfälle tre måste kursledningen ge dispens för frånvaron, oavsett skäl. Dispensansökan mailas då till T1@jur.uu.se.

I ditt mail ska anges:

- Frånvaroskäl
- Vilket seminarienummer frånvaron gäller, ex. S3 (vid osäkerhet – kolla schemat)
- Hur många frånvarotillfällen du har sedan tidigare
- Vem som är din seminarielärare

Det finns ingen formell deadline för att lämna in kompletteringsuppgifter men vi rekommenderar er att göra det så snart som möjligt när ni har det färskt i minnet. För att vara säkra på att få era kompletteringar godkända inför kursstart på T2 behöver ni lämna in kompletteringarna under sommaren 2023. Du måste få alla kompletteringar godkända för att fullgöra kursens obligatorium och få ditt resultat registrerat.

10. Examination

10.1 Examinationskrav

För att bli godkänd på Terminskurs 1 krävs följande:

1. Aktivt deltagande i undervisningen enligt avsnitt 6 ovan (inklusive biblioteksundervisning),
2. godkända ersättningsuppgifter vid eventuell frånvaro,
3. fullgörande av tre individuella (och godkända) PM-skrivuppgifter och
4. godkänt resultat vid tentamen.

10.2 Examinationskriterier m.m.

Betygskriterier i förhållande till kursens mål finns i bilaga 2

Allmänt gäller att all juridisk undervisning syftar till att deltagarna ska bli skickliga och kunniga jurister. För att nå detta resultat krävs att de studerande visar att de behärskar terminskursens juridik. Betygssättningen är en mätare på hur väl den studerande lyckats med detta kunskapsinhämtande.

Den avslutande skrivningen utgår ofta från konstruerade fall som ska analyseras och lösas av tentanden, men även andra typer av frågor kan förekomma, till exempel essäfrågor av utredande och diskuterande karaktär eller analyser av rättsfall. Samband och kombinationer mellan olika ämnen (integration av ämnen) i samma fråga är vanliga. Skrivningen kan som högst ge 34 poäng.

Vid examinationen beaktas vidare PM 3 för vilken man kan få maximalt 16 poäng. (En PM som lämnats in för sent eller som vid ordinarie inlämningstillfälle underkänts kan få maximalt 8 poäng.)

Skrivning tillsammans med PM 3 kan således ge högst 50 poäng (34+16). För godkänt (B) krävs i normalfallet 25 poäng. Gränserna för överbetyg går vid cirka 33 poäng för Ba och cirka 38 poäng för AB.

Skrivningen kan beräknas vara färdigbedömd drygt tre veckor efter skrivningstillfället. Resultatet, tillsammans med betyg på kursen, meddelas på Studium. Efter resultatet har publicerats kommer en kommentar till tentamen att ges av rättande lärare antingen genom frågestund, podd eller skriftlig kommentar. Mer information om detta kommer att ges i samband med tentamen.

10.3 Tentamensform och tillåtet material vid tentamen

Vid tentamen får alla typer av handskrivet eller tryckt/utskrivet material användas. Störst användning har du av den obligatoriska kurslitteraturen (se bilaga 1), lagbok eller

motsvarande författningssamling och kompletterande författningstext, till exempel riksdagsordningen samt EU:s grundfördrag och rättighetsstadga. Givetvis har du även stor användning för dina egna anteckningar från seminarier och föreläsningar.

Skrivningsvakter kontrollerar att inga otillåtna hjälpmedel, till exempel mobiltelefoner, används. Om detta förekommer görs en anmälan till disciplinnämnden som kan resultera i ett beslut om varning och eventuellt avstängning (under en period om högst 6 månader).

Detaljerad information om tentamen kommer att läggas ut på Studium en månad före tentamen.

10.4 Omtentamen

Den som blir underkänd vid ordinarie tentamen får delta vid nästa ordinarie tentamen eller vid omtentamen.

11. Ändring av betygsbeslut

11.1 Allmänna frågor

Betygen sätts naturligtvis med stor omsorg. Gränsfall mellan olika betygssteg ägnas alltid särskild uppmärksamhet. Det är alltså sällsynt med misstag i betygssättningen. Om du ändå anser att ditt betyg blivit felaktigt kan du lämna in en begäran om att betyget ändras. Examinatorn kan då göra en omprövning eller rättelse av ditt betyg.

En begäran om ändring ska göras skriftligen till kursledning via e-post: t1@jur.uu.se. Av begäran bör tydligt framgå varför betyget bör ändras. Det är önskvärt att begäran om ändring görs någon eller några veckor efter meddelat betygsbeslut.

Det finns inga tidsfrister för att begära ändring, men du bör av praktiska skäl påtala eventuella fel så snart som möjligt. Tentor och pm sparas i två år från inlämningstillfället och därefter kan institutionen fatta gallringsbeslut vilket innebär att skrivningar och annat skriftligt material kommer att slängas. Därefter blir möjligheterna att framgångsrikt klaga på betygsbeslutet ytterst små. Dessutom: ju längre tid som går, desto svårare får examinator att göra en god prövning.

Har du tagit med dig en skrivning hem, och alltså haft möjlighet att ändra i den, så vägs detta faktum in vid beslutsfattandet. Känner du dig osäker på om du ska begära ändring så bör du läsa skrivningen i Studerandeexpeditionen eller kopiera den och ta hem kopiorna. Du kan ta del av din skrivning genom att begära ut den i Studerandeexpeditionen på Munken, Västra Ågatan 26.

11.2 Omprövning av betygsbeslut

Omprövning av ett betyg följer de regler som ges i 6 kap. 24 § högskoleförordningen:

”Finner en examinerator att ett beslut om betyg är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, skall han eller hon ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt och om det inte innebär att betyget sänks.”

Detta innebär att betygsbeslutet endast i undantagsfall kommer att ändras, då kravet på uppenbart oriktigt beslut förutsätter mer allvarliga förbiseenden eller missbedömningar vid betygsättningen.

Omprövningen avser bara betygsbeslutet. Däremot granskas vid en omprövning hela beslutsunderlaget, vilket på T1 betyder att både tentamen och pm omprövas. Eftersom närvaro på seminarium är obligatoriskt och därmed ett examinerande moment på kursen, måste kravet på närvaro har fullgjorts för att ett betyg alls ska kunna sättas.

11.3 Rättelse av betygsbeslut

Utöver möjligheten till omprövning kan, enligt 6 kap. 23 § högskoleförordningen och 36 § förvaltningslagen, examinerator **rätta** uppenbara felaktigheter till följd av skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende (exempelvis fel summering av de poäng som utdelats under kursen).

11.4 Om överklagande och motivering

Enligt 12 kap. 4 § högskoleförordningen är det inte möjligt att överklaga ett omprövningsbeslut till annan instans. Gällande motivering av ett avslagsbeslut efter en omprövning kan nämnas att reglerna om motivering av beslut i förvaltningslagen inte gäller eftersom lagen är subsidiär i förhållande till högskoleförordningen. Där anges uttryckligen i 1 kap. 4 a § att reglerna om kommunikation och motivering av beslut inte gäller i ärenden om betygsättning. Emellertid ska (enligt andra stycket samma bestämmelse) en motivering *om möjligt* lämnas i efterhand, om någon enskild begär det och det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

12. Utvärdering, kursråd

Utvärdering av kursen sker på grundval av de studerandes individuella kursvärderingar, löpande samtal mellan studenter och lärare i grupperna, diskussioner i lärarkollegiet samt sammanträden med kursrådet som äger rum i mitten av terminen och efter avslutad kurs.

Kursrådet består av lärare på kursen, kursamanuensen, studerande från varje undervisningsgrupp samt en ledamot utsedd av studierådet. Som ordförande fungerar kursföreståndaren och som sekreterare amanuensen. Kursrådets uppgift är rådgivande.

En viktig uppgift för rådet är att vara informerande, att framföra de studerandes synpunkter på undervisning, kurslitteratur med mera.

Val till kursråd sker i början av terminen. Från varje seminariegrupp väljs två representanter, en ordinarie och en suppleant. De som valts bör:

- före sammanträden med kursrådet diskutera med seminariegruppen vilka frågor som bör tas upp,
- på ett särskilt möte med övriga grupprepresentanter diskutera frågor av gemensamt intresse inför sammanträdena och
- med jämna mellanrum inhämta synpunkter från sin egen grupp om hur studenterna anser att terminen fungerar.

Protokoll från mötet läggs upp på Studium så snart det är justerat. På grundval av vad som framkommit under kursråden utarbetar kursföreståndarna årligen en rapport som lämnas till fakultetens utbildningsutskott. Rapporterna är offentliga och förvaras på Studerandeexpeditionen.

Bilaga 1 – Målen för Terminskurs 1

Efter genomgången kurs ska studenterna angående området *allmän rättslära och rättsteknik* ha förmåga

1. att kunna identifiera juridiska problem och lösningar på dessa i en ostrukturerad, komplex kontext,
2. att kunna söka juridiskt källmaterial, analysera det genom tolkning av lag, domstolsavgöranden, lagförarbeten och juridisk litteratur samt att, med hjälp av rättskällorna och ändamålsöverväganden finna och formulera relevanta argument för och emot olika lösningar på juridiska problem,
3. att kunna se samspelet mellan rätt och samhällseliga mål såsom ekonomisk effektivitet, jämställdhet och hållbar utveckling,
4. att kunna ta ställning i juridiska frågor genom att bedöma styrkan hos olika argument och väga dem mot varandra,
5. att i muntlig såväl som skriftlig form, enskilt såväl som i samarbete med andra, kunna presentera juridiskt material, med särskild tonvikt på presentation av och argumentation för lösningar på juridiska problem.

Efter genomgången kurs ska studenterna vidare avseende områdena *statsrätt inklusive fri- och rättigheter, tryck- och yttrandefrihet samt komparativ konstitutionell rätt* ha förmåga

1. att kunna tillämpa det statsrättsliga regelsystemet på ett kvalificerat sätt, varvid särskild betoning ligger på förståelse av och kunskap om reglerna om normgivningsmakt, fri- och rättighetsskydd och konstitutionell kontroll,
2. att kunna läsa prejudikat och andra vägledande avgöranden på rättsområdena samt att kunna identifiera och förstå de i rättsfallen relevanta rättsfrågorna,
3. att visa förmåga att se de olika konstitutionella regelsystemen i ett principiellt och ideologiskt perspektiv, i vilket ingår att kunna relatera regelsystemen till teoretiska konstruktioner såsom maktindelning, demokrati och rättsstat,
4. att relatera den svenska konstitutionella diskussionen om problem kring normgivning, fri- och rättighetsskydd och kontrollmakt till den internationella diskussionen om motsvarande frågor, i vilket ingår att ha kännedom om och förstå andra länders lösningar på samma områden och att kunna göra jämförelser mellan den svenska rättsordningens grunder och andra länders motsvarighet,

Efter genomgången kurs ska studenterna slutligen avseende områdena *grundläggande folkrätt och konstitutionell EU-rätt* ha förmåga

1. att kunna förstå och tillämpa de grundläggande reglerna om EU:s organisatoriska uppbyggnad och beslutsprocesser, konstitutionella principer samt EU-rättens samspel med den nationella rätten,
2. att kunna tillämpa och förstå rättsreglerna i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna i konkreta situationer, för vilket förutsätts kännedom om Europakonventionens materiella innehåll, dess status som folkrättsligt fördrag och dess ställning i svensk rätt,
3. att kunna läsa och förstå prejudikat och andra vägledande avgöranden på rättsområdena EU-rätt och konventionsrätt samt att kunna identifiera de i rättsfallen relevanta rättsfrågorna, samt att visa förståelse för att dessa rättsordningar till stor del bygger på ett rättsfallsbaserat system,
4. att analysera olika konstitutionella regelsystem i ett principiellt och ideologiskt perspektiv, i vilket ingår att kunna relatera regelsystemen till teoretiska konstruktioner såsom maktindelning, demokrati och rättsstat.

Bilaga 2 – Förväntade studieresultat och betygskriterier

Förväntade studieresultat och betygskriterier – allmän rättslära och rättsteknik

Förväntade studieresultat	Betygskriterier			
	AB	Ba	B	U
Att kunna identifiera juridiska problem och lösningar på dessa i enkla, ostrukturerad, komplex kontext	- Mycket god probleminventering. - Mycket goda lösningsförslag.	- God probleminventering. - Goda lösningsförslag.	- Godtagbar probleminventering. - Godtagbara lösningsförslag.	- Bristande probleminventering. - Bristande lösningsförslag.
att kunna söka juridiskt källmaterial, analysera det genom tolkning av lag, domstolsavgöranden, lagförarbeten och juridisk litteratur, samt att med hjälp av rättskällorna och ändamålsöverväganden finna och formulera relevanta argument för och emot olika lösningar på juridiska problem	- Mycket god källhantering. - Analyserande användning av relevant källmaterial.	- God källhantering. - Recenserande användning av relevant källmaterial.	- Godtagbar källhantering. - Refererande användning av relevant källmaterial.	- Bristande källhantering. - Bristande användning av, eller irrelevant, källmaterial. - Studenten gör metodologiska fel.
att kunna se samspelet mellan rätt och samhällsrelaterade mål såsom ekonomisk effektivitet, jämställdhet och hållbar utveckling	- Mycket god förmåga att se samspelet mellan rätt och olika samhällsrelaterade mål. - Reflekterande förhållningssätt till detta samspel.	- God förmåga att se samspelet mellan rätt och olika samhällsrelaterade mål. - Recenserande förhållningssätt till detta samspel.	- Godtagbar förmåga att se samspelet mellan rätt och olika samhällsrelaterade mål. - Refererande förhållningssätt till detta samspel.	- Bristande förmåga att se samspelet mellan rätt och olika samhällsrelaterade mål. - Oreflekterat förhållningssätt till detta samspel.
att kunna ta ställning i juridiska frågor genom att bedöma styrkan hos olika argument och väga dem mot varandra	- Mycket god och analyserande hantering av relevanta argument.	- God och recenserande hantering av relevanta argument.	- Godtagbar och refererande hantering av relevanta argument.	- Bristande hantering av olika argument.

Förväntade studieresultat	Betygskriterier			
	AB	Ba	B	U
att i muntlig såväl som skriftlig form, enskilt såväl som i samarbete med andra, kunna presentera juridiskt material, med särskild tonvikt på presentation av och argumentation för lösningar på juridiska problem	- Godtagbar muntlig presentation. - Den skriftliga framställningen är huvudsakligen analyserande.	- Godtagbar muntlig presentation. - Den skriftliga framställningen är huvudsakligen recenserande.	- Godtagbar muntlig presentation. - Den skriftliga framställningen är huvudsakligen refererande.	- Bristande muntlig presentation. - Den skriftliga framställningen behandlar inte förelagt problem på ett adekvat sätt.

Förväntade studieresultat och betygskriterier – statsrätt, inklusive fri- och rättigheter, tryck- och yttrandefrihet samt komparativ konstitutionell rätt

Förväntade studieresultat	Betygskriterier			
	AB	Ba	B	U
att kunna tillämpa det statsrättsliga regelsystemet på ett kvalificerat sätt, varvid särskild betoning ligger på förståelse av och kunskap om reglerna om normgivningsmakt, fri- och rättighetsskydd och konstitutionell kontroll	- Mycket god tillämpning och förståelse av ämnesområdet. - Reflekterande behandling	- God tillämpning och förståelse av ämnesområdet. - Recenserande behandling.	- Godtagbar tillämpning och förståelse av ämnesområdet. - Refererande behandling.	- Bristande tillämpning. - Bristande förståelse och kunskap om ämnesområdet
att kunna läsa prejudikat och andra vägledande avgöranden på rättsområdena samt att kunna identifiera och förstå de i rättsfallen relevanta rättsfrågorna	- Mycket god problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna.	- God problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna.	- Godtagbar problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna.	- Bristande problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna.

Förväntade studieresultat	Betygskriterier			
	AB	Ba	B	U
att visa förmåga att se de olika konstitutionella regelsystemen i ett principiellt och ideologiskt perspektiv, isåsom vilket ingår att kunna relatera regelsystemen till teoretiska konstruktioner såsom maktdelning, demokrati och rättsstat	- Reflekterande förhållningssätt till teoretiska konstruktioner isåsom maktdelning, demokrati och rättsstat	- Recenserande förhållningssätt till teoretiska konstruktioner isåsom maktdelning, demokrati och rättsstat	- Refererande förhållningssätt till teoretiska konstruktioner såsom maktdelning, demokrati och rättsstat	- Oreflekterat förhållningssätt till teoretiska konstruktioner såsom maktdelning, demokrati och rättsstat.
att relatera den svenska konstitutionella diskussionen om problem kring normgivning, fri- och rättighetsskydd och kontrollmakt till den internationella diskussionen om motsvarande frågor, i vilket ingår att ha kännedom om andra länders lösningar på samma områden och att kunna göra jämförelser mellan den svenska rättsordningens grunder och andra länders motsvarighet	- Mycket god problemidentifikation. - Mycket god kännedom om andra länders lösningar.	- God problemidentifikation. - God kännedom om andra länders lösningar.	- Godtagbar problemidentifikation. - Godtagbar kännedom om andra länders lösningar.	- Bristande problemidentifikation. - Bristande kännedom om andra länders lösningar.

Förväntade studieresultat och betygskriterier – grundläggande folkrätt och konstitutionell EU-rätt

Förväntade studieresultat	Betygskriterier			
	AB	Ba	B	U
att kunna förstå och tillämpa de grundläggande reglerna om EU:s organisatoriska uppbyggnad och beslutsprocesser, konstitutionella principer samt EU-rättens samspel med den nationella rätten	- Mycket god förståelse och tillämpning av ämnesområdet. - Reflekterande behandling.	- God förståelse och tillämpning av ämnesområdet. - Recenserande behandling.	- Godtagbar förståelse och tillämpning av ämnesområdet. - Refererande behandling.	- Bristande förståelse och tillämpning av ämnesområdet. - Bristande behandling.

Förväntade studieresultat	Betygskriterier			
	AB	Ba	B	U
att kunna förstå och tillämpa rättsreglerna i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna i konkreta situationer, för vilket förutsätts kännedom om Europakonventionens materiella innehåll, dess status som folkrättsligt fördrag och dess ställning i svensk rätt	- Mycket god förståelse och tillämpning av ämnesområdet. - Reflekterande behandling om konventionens materiella innehåll, dess status och dess ställning i svensk rätt.	- God förståelse och tillämpning av ämnesområdet. - Recenserande behandling om konventionens materiella innehåll, dess status och dess ställning i svensk rätt.	- Godtagbar förståelse och tillämpning av ämnesområdet. - Refererande behandling om konventionens innehåll, dess status och dess ställning i svensk rätt.	- Bristande förståelse och tillämpning. - Bristande kännedom om konventionens materiella innehåll, dess status och dess ställning i svensk rätt.
att kunna läsa och förstå prejudikat och andra vägledande avgöranden på rättsområdena EU-rätt och konventionsrätt samt att kunna identifiera de i rättsfallen relevanta rättsfrågorna, samt att visa förståelse för att dessa rättsordningar till stor del bygger på ett rättsfallsbaserat system	- Mycket god problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna. - Mycket god förståelse för att rättsordningarna bygger på ett rättsfallsbaserat system.	- God problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna. - God förståelse för att rättsordningarna bygger på ett rättsfallsbaserat system.	- Godtagbar problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna. - Godtagbar förståelse för att rättsordningarna bygger på ett rättsfallsbaserat system.	- Bristande problemidentifikation och förståelse av de relevanta rättsfrågorna. - Bristande förståelse för att rättsordningarna bygger på ett rättsfallsbaserat system.
att analysera olika konstitutionella regelsystem i ett principiellt och ideologiskt perspektiv, i vilket ingår att kunna relatera regelsystemen till teoretiska konstruktioner såsom maktodelning, demokrati och rättsstat.	- Reflekterande förhållningssätt till teoretiska konstruktioner såsom maktodelning, demokrati och rättsstat.	- Recenserande förhållningssätt till teoretiska konstruktioner såsom maktodelning, demokrati och rättsstat.	- Refererande förhållningssätt till teoretiska konstruktioner såsom maktodelning, demokrati och rättsstat.	- Oreflekterande förhållningssätt till teoretiska konstruktioner såsom maktodelning, demokrati och rättsstat.

Bilaga 3 – Litteratur

För all litteratur gäller att *senast utkomna upplaga* ska användas. Detta bör kontrolleras med bokhandeln. Om ni vill köpa begagnade böcker är det viktigt att var uppmärksam på vilken upplaga det är. Det är studentens ansvar att kontrollera vilken upplaga som är den senaste och om man som student köper en äldre upplaga är det studentens ansvar att kontrollera vad som är nytt i senare upplaga och tillgodogöra sig den kunskapen.

Kurslitteratur:

- Axberger, H-G, Yttrandefrihetsgrundlagarna, Norstedts juridik
- Bergström, C F & Hettne, J, Introduktion till EU-rätten, Studentlitteratur
- Bull, T & Sterzel, F, Regeringsformen – en kommentar, Studentlitteratur
- Cameron, I, An Introduction to the European Convention on Human Rights, Iustus förlag
- Derlén, M, Lindholm, J & Naarttijärvi, M, Konstitutionell rätt, Norstedts juridik
- Jonsson Cornell, A (red.), Komparativ konstitutionell rätt, Iustus förlag
- Marcusson, L (red.), Offentlighetsprinciper, Iustus förlag
- Mattson, I & Petersson, O, Svensk författningsspolitik, Studentlitteratur
- Papadopoulou, F & Skarp, B, Juridikens nycklar: introduktion till rättsliga sammanhang, metoder och verktyg, Norstedts juridik

Du måste också ha tillgång till:

- lagbok eller motsvarande författningssamling som inte är äldre än 2021 års årgång
- sammanställning över EU:s grundfördrag och rättighetsstadga (till exempel Bergström, C F & Hettne, J, EU:s grundfördrag och annan primärrätt, Studentlitteratur)

Digitalt material:

- Seminarieuppgifter läggs ut på Studium
- ”Inläsningsmaterial” som anges i seminariematerialet utgör obligatorisk kurslitteratur

Rekommenderad läsning:

- Jensen, U, Rylander, S & Lindblom, P H, Att skriva juridik: regler och råd, Iustus förlag
- Wahlgren, P, Warnling-Nerep W & Wrangé, P, Juridisk skrivguide, Jure förlag
- Gyllenhammar, S & Lindén, C, Studera juridik – praktiska råd till juriststudenter, Studentlitteratur